

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 8 Februarie, 1888.

După desbateri de câteva săptămâni în fine bugetul Ungariei este votat și staverit cu putere de lege pentru anul curent, așa după cum a fost propus de guvern.

Pentru noi desbaterile bugetare au valoarea lor specială și tocmai din punctul nostru de vedere trebuie să luăm la revistă cele petrecute în parlamentul țerei.

S'a votat fondul de dispozițiune, pentru că e necesar, ca guvernul să aibă la dispozițiune o sumă de bani, de cari să nu fie silit a-și da seamă, că ce face cu ei și spre ce-i întrebunțează, și dacă acest fond ar fi menit ca să ridice valoarea morală a Ungariei în afară și în cele dinlăuntru, noi nu am avea cât e negru sub unghie de observat, că el s'a votat; dar dacă ne cugetăm, că din el se susțin mulți denunțanți și o droaie de oameni, cari au chemarea să falsifice opiniunea publică, atunci numai regreta putem, că se pot sancționa lucruri de aceste reprobate de moralitatea publică și de toți oamenii cu simț de dreptate; pe când din ajutoriul votat confesiunilor în suma de 310 mii tot acel guvern părintesc a aflat de bine și cu cale, ca să prelimizeze cu 15 mii mai puțin.

Nu ne este dată să scim acum, ce cheie va folosi dl ministru al cultelor față de diferitele confesiuni în acest scādământ, pentru că dl Zay i-a spus verde, că din cele 16 mii, date luteranilor de către Măiestatea Sa la anul 1861, nu are să se atingă, curatorii bisericilor reformate, cari sunt domni mari de nascere și poziție se vor grăbi să i spună domnului ministru Trefort tot asemenea și în urma urmelor se va alege din lucru, că scādământul îl va trece poate în cunoscuta sa iubire de dreptate și în nemărginita sa dragoste, ce o are față de noi cei gr. orientali, în contul nostru al ajutoriului de stinat pentru sêrmăna preoțime gr. orientală, ca să se îplinească toate prorociile. Ne temem deci d'aceste, fără însă să putem constata, că temerile noastre ar avé o altă basă, decât basa, ce o au avut și o au toate lucrările anterioare pe terenul bisericesc și școlariu față de noi; și dacă cu aceasta ocaziune totuși s'ar putea întâmpla ca să fi anticipat o convingere nebasată, cu atâta mai tare vom avea cuvânt de a ne bucura, fiind și așa rari, de tot rari bucuriile noastre, de cari ne a făcut părtași Escelenția Sa domnul ministru al cultelor.

Tot în decursul acestor desbateri s'a fost ridicat hulă asupra ministrului justiției, a domnului Teofil Fabinyi, pentru că veđi Doamne, o mulțime

de sasi și români, cari au stat câte 5—6 ani practisanți în drept sau vice-notari, i s'a fost făcut milă și i-a denumit de vice-notari ori subjuđi la câte o judecătorie, pentru că de juđi nu am putea vorbi, deoarece cu deosebire noi romanii în toată Ungaria abia avem atâta câte degete la mâni. Și era p'aci p'aci ca se o pățească cu deosebire față cu deputații ardeleni, cari pentru fie care post au candidații lor, și ministrul nu le a conces destulă influință la denumiri.

Ministrul de justiție a dat de gol uneltirile deputaților și ori cât de sumeț este dl Horváth Gyula, dar de astădată a făcut fiasco și ca să fim drepți, când s'a sculat și a primit bugetul nu a făcut alt ceva decât a mers la Canossa și a ținut un „pater peccavi.”

Nu scim, cum va urma pentru viitorul ministru dreptății la denumiri, dar dacă nu se va lăsa terorizat, va dovedi numai, că este drept și unui ministru al unei țeri numai a fi drept îi șede bine. Opiniunea publică a dat drept ministrului și nu șovinistilor de după culise, și apoi ca să fie lucrul mai cu aplomb și cu un oare care lustru real, însuși Măiestatea Sa s'a îndurat a se grăbi ca să sancționeze procederea ministrului Fabinyi, denumindu-l de consiliar intim.

Păruiala din urmă a fost să o pățească ministrul honveđilor, dl Fejérváry. Ungurii nu-l vęd bucur, pentru că a fost general austriac și aceasta e de ajuns ca să nu fie bine vędut.

Nu e treaba noastră ca să aplanăm referințele opiniunii publice maghiare cu ministrul, dar constatăm la acest loc, că tare netoleranți sunt frații maghiari față de alte limbi și în cazul acesta limba germană a fost ținta atacurilor contra ministrului. Deoparte cer maghiarii, ca din academia Ludovică din Budapesta să se împartă și la armata comună aspiranți și candidați de oficeri, ear de altă parte cer ca în aceea academie nici un sunet nemțesc să nu se audă, decum să se propună și vre-un obiect în limba germană. Cine pricepe aceasta manoperă să o priceapă, noi nu o pricepem, nu o pricepe nici ministrul și de aceea el nu este ministru bun, el este schwarz-gelb și dacă nu ar fi disciplina de partidă, ministrul Fejérváry de mult trebuia să-și caute de drum, deoarece motivele lui nu le accepta nici un ungar, care nu voese să se facă imposibil în ochii publicului maghiar.

Așa stă situațiunea.

Revista politică.

Cuvântul principelui de Bismarck a avut influință și încă mare în cercurile rusesci. Foile ruse, cari până atunci se folosiau de un limbaj înțepătoriu au început a scrie mai domol și a aproba chiar vorbele cancelariului de fer. Tonul lor este însă neobicit, și nu pare a se potrivi cu realitatea, deoarece pregătirile rășboinice se continuă în Rusia cu zelul de până acum. În unele provincii prețul cerealelor s'a urcat în măsură de tot simțitoare, căci se crede acolo de inevitabilă izbucnirea unui rășboiu. Cochetările guvernului rusesc de a câștiga pe poloni pentru cauza rusă, încă e o dovadă pipăită, că Rusia în adevăr joacă prin foile ei pe fariseul.

Ce-i drept, se vorbește, că cei din Petersburg sunt dispuși a cere lămuriri la Berlin cu privire la unele pasaje din vorbirea principelui de Bismarck, dar aceasta faimă earăși fariseică, o întunecă de tot activitatea ce se desvoltă în cercurile militare rusesci, și care dă mult material de discutat. După scirile cele mai proaspete, în cercurile administrative rusesci se lucrează cu mare activitate la organizarea nouelor instituțiuni, ce s'au creat pe seama așa numitelor „batalioane de rezervă ale infanteriei.” În cas de rășboiu se vor forma din aceste cadre de batalioane anumite regimente de infanterie, cari se vor împreuna în divisiuni de rezervă și vor fi întrebunțate ca scut al armatei, carea operează. Numărul lor s'a urcat la 102 și pentru fie-care e destinat un oficer din statul maior, care are să ducă în îndeplinire mobilizarea. Un ordin de ținut ministrului de rășboiu dispune, ca în grabă să se institue pentru fie care dintre cele 73 batalioane, aflătoare în Rusia europeană, câte un locotenent-colonel. Fie-care cadru de batalion de rezervă se compune din cinci companii în timp de pace, cari în timp de rășboiu se prefac în cinci batalioane tari și din acestea patru vor fi duse cu armata activă, unul rămâne ca de sine stătătoriu în a doua linie pentru a servi ca întregire; comanda peste ele o au locotenenți coloneli. În modul acesta Rusia este în stare să pună numai în Rusia europeană 26 divisiuni de rezervă.

Toate aceste grabnice pregătiri par a se face din pricina neînțelegerii în cestiunea bulgară. Se vorbește, că întreținerea, ce a avut o comite Kálnoky cu principele de Reuss precum și sosirea în Viena a lui Nelidoff sunt nisce presemne pentru o apro-

FOIȚA.

Din vremuri mai vechi.

(O trăsură caracteristică din viața bisericăscă.)

(Urmare.)

N'am avut încătr'o, am trebuit să me mulțănesc cu răspunsul, ce mi s'a dat, căci arătându-mi ne-mulțăm, poate că nenea Stan se capriția și eu me întorceam acasă, cum am venit.

N'a trecut mult timp, și nenea Stan era gata căci și închisese ciaslovul și și începia cătărămile. Apoi făcând o mică pauză, începu a-mi istorisi despre preotul Haralambie următoarele:

„Popa Haralambie, țin nenea Stan, după cum am auđit și eu dela părinții mei de loc a fost din satul acesta și se trăgea din părinți, cari earăși au fost slujitori altariului. Tatăl seu, deși nu fusese om cu învățatură, bunăoară cum se cere astăzi dela cei ce vreau să fie preoți, căci scia numai ceti și scrie cu potcoave, cu toate acestea, fiind om cucernic evlavios și îndemnat în ale bisericeii, poporenii l' trimiseră, ca să-l sfințească de preot la București, căci pe atunci n'aveam ca astăzi arhierul nostru. Sfințit într'u preot tatăl popii Haralambie, care purta tot acest nume, a pășorit biserica din satul acesta cu multă înțelepciune mai mulți ani,

dând sfaturi părintesci binevoitoare tuturor fiilor sei sufletesci. Îmi spunea tatăl meu, că atunci, când era el mai tiner, se povestea multe bune de tatăl popii Haralambie. Prin sfaturile lui bune, prin mâna lui darnică acel preot se țin, că era atât de iubit de popor, încât, când a murit, ca semn de dragoste cătră el, tot poporul s'a învoit, ca ful lui Haralambie deși tiner să fie preot. Aceasta cu atât mai vartos, că i poporul băgase de seamă, că fiul era într'u toate asemenea tatălui seu. Ales de preot tinerul Haralambie abia în vârstă de vr'o 28 de ani, a primit darul preoției din mâinile unui episcop de al nostru, al cărui nume acum nu mi vine în minte, care era sêrb și nu scia bine romănescă.”

„Nu cumva l'a chemat pe acest episcop Nichitici” — ajutai eu memorii lui nenea Stan, reflectând la vorbele, că era sêrb și nu scia bine romănescă.”

„Mi se pare, că așa se chema, căci ca acuma mi aduc aminte, ca tatăl meu, când istorisia ceva de a est episcop, ca să-și aducă aminte de numele lui, totdeauna se uita la o icoană a sfântului Nichita, care o avea în casă,” mi respunse nenea Stan, conținându-și istorisirea sa.

„După-ce tinerul Haralambie a fost sfințit de preot, s'a întors acasă plin de bucurie, primind parochia aceasta.”

„Deși foarte tiner sfințit, căci am uitat să spun că pe timpul acela se hirotoneau de preoți bărbați cam în vârstă de 50 de ani, cu toate acestea era tot atât de harnic în pășorirea credincioșilor lui încredințați ca și un preot bătrân.”

„Nu voiesc a-ți istorisi aici viața lui ca preot tiner, căci foarte puțin sciu din timpul acela, și și aceea ce sciu, sciu mai numai din auđite. Cum era însă în anii mai din urmă a vieții sale, aceea pot să spun, căci, după cum am mai pomenit, de ce ani am dus-o împreună.”

„Și fiind-că e bine, ca în rëndul dintăiu să se pomenească totdeauna lucrurile, cari se țin de Dđeu, o se istorisesc mai întâiu ceva din viața preoțească a popii Haralambie și mai în urmă din viața lui casnică și dintre popor. Cât de mult s'a distins în toate privințele acest preot, vei putea cunoaște din cele ce voi istorisi, fii deci cu băgare de seamă, căci și dta multe vei putea învăța de aici, mai vartos că vrei să te faci lățitor de cuvântul lui Dđeu.”

În cei de ce ani din urmă, când popa Haralambie era alb ca neaua, și îi tremurau mâinile ca varga în privința vieții lui ca preot era plin de credință și mai toată ziua era în biserică.”

(Va urma.)

piată schimbare de negoțieri în afacerea Bulgariei; se credea mai departe, că în acest sens a vorbit și Schuvaloff principelui Herbert de Bismarck. Scirile mai proaspete din Viena împertășesc însă, că la ministeriul afacerilor străine și la ambasada rusească nu se scie nimic, că situațiunea ar fi intrat în alt stadiu. Se așteaptă, ce-i drept, la oare cari negoțieri, ce se par a fi fost începute între Berlin și Petersburg, dar cari n'ar lua caracterul de negoțieri formale, de cât numai, când toate puterile interesante ar da o asigurare pozitivă cabinetului rus, cel puțin în principiu, ca să facă oare cari dispozițiuni, în urma cărora s'ar putea începe un schimb de idei. Aceasta însă cu anevoie se va putea, cu toate că se susține, că cabinetul rusesc este gata de a prezenta o programă în acest sens, care culminează în: *proclamațiunea căderii principelui Ferdinand, de către puterile semnatarie ale tractatului de Berlin, împreună cu Turcia*. Rusia susține, că și în cazul acesta este indispensabil, ca o forță armată rusească să asiste la restabilirea unei ordine de lucruri în Bulgaria, cu atât mai vârtos, că bulgari se vor răscula. — Astfelu se pare a fi sensul, în care cabinetul rus înfățișează cestiunea bulgară. Vienesi înșe susțin, că acestea nici când nu pot fi privite de propuneri formale, câtă vreme diferitele cabinete nu s'ar pronunța favorabil pentru intervenirea unei armate rusești în cestiunea bulgară și și aceasta numai atunci se va putea face, când diferitele cabinete vor fi indemnate din partea Germaniei.

Scirile din Roma, cu privire la contractele de alianță între Germania Austro-Ungaria și Italia, pe lângă cari s'ar fi aliat și Anglita au format obiect de interpelațiune în casa de jos a parlamentului englez. Laboucher adresă o întrebare sub-secretarului de stat Fergusson, dacă a cetit în „Neue Freie Presse” afirmarea, că contractele semnate în anul trecut de puterile centrale europene „s'au completat prin o alăturare a Britaniei-mari la Austro-Ungaria și Italia, al căror scop este apărarea țărurilor austriace și italiene contra invasiunilor vrășmașe”, că o astfel de alipire cu privire la o eventuală apărare a țărurilor italiene sau a altor state europene din partea Anglita formată obiectul unor schimbări de scrisori diplomatice în anul trecut, și avut'a ele rezultat și dacă au avut să le comunice despre „eventuala” alăturare a Anglita. Fergusson a răspuns, că Anglita, afară de îndatoririle espuse atunci în casă și cunoscute, nu și-a mai luat nici o îndatorire, care ar mai pretinde dela ea încă vr'o forță militară. Tot d'odată declină dela sine, că ar scî ceva despre schimbări de epistole diplomatice între Anglita și diferitele state centrale europene și cari ar fi avut în vedere referințele de acum.

Contrariu scirilor, aduse de foile centrale ale puterilor europene, că adecă Anglita s'a alipit la puterile centrale pentru manșinerea păcei, vorbesc scirile sosite din Petersburg la Paris. După acestea, lordul Churchill, care s'a întreținut în Nêwa cu țarul a prezentat acestuia un plan al politiceii engleze, conform căruia Rusia să aibă acțiune liberă în Europa sub condițiune, ca să se abțină d'a mai face pași contra afganistanului și că țarul Alecsandru al III-lea ar accepta pentru un moment acest plan.

În camera franceză s'au produs nouă tulburări. Era lucru de temut, că votarea creditului pentru Tonking va aduce earăși vr'o jertfă și temerea s'a realizat. Vice secretariul de stat pentru colonii, deputatul Felix Faure ș'a dat demisiunea. Se poate, că chiar întreg ministeriul Tirard se va retrage.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Alegerea de deputat dietal a protopresbiterului Mihaiu Popovicu ținută în 27 Ianuarie (8 Faur) a. c.

Caransebeș, în 29 Ianuarie, 1888*).

Cea mai strălucită învingere electorală au raportat-o alegătorii nostri la alegerea de deputat dietal din Mercuria trecută, cu toate că n'au avut a se lupta cu nici o partidă politică; dar s'au luptat cu elementele, care sunt mai tari și mai cerbi-coase de cât orice partidă.

Alegătorii noștri s'au luptat cu ger crâncen, cu neauă mare, așa de mare, încât în multe locuri n'a fost alt cum de străbătut, de cât pe picioare, cu mare anevoie

Și cu toate acestea la alegerea de Mercuri s'au adunat aproape patru mii și patru sute de alegători, toți însuflețiți, toți invăpăiați pentru cauză.

Încă de Marți dimineața au început alegătorii a sosi și până seara au sosit toți cei din îndepărtare, adecă din Almăj și din Clisura, eară cei din apropiere au sosit Mercuri în ziua de alegere.

La noi sunt anumite forme, care se repețesc la fie-care alegere, adecă:

În ziua de alegere la 6 oare dimineața toți alegătorii ies peste podul de lemn în Caransebeșul nou; aci conducătorii țin cuvântări, eară după 7 oare alegătorii în ținută maiestoașă, impunătoare, pornesc cătră locul de alegere, la magistrat.

Trecând pe lângă locuința dlui general Traian Doda, carea este în strada Orșovii, se fac cele mai însuflețite ovațiuni și dl general stă la fereastă, până ce trec miile de alegători.

De astă dată dl general ținu cătră alegători o cuvântare, în carea recomandă candidatura dnului protopop, Mihaiu Popovicu.

După alegere alegătorii dau dela magistrat prin strada, ce duce la comunitatea de avere, apoi pela reședința episcopoească la crucea din piațul cel mare, unde se invită alesul deputat spre a primi felicitările alegătorilor.

Astfelu s'a întâmplat și acum.

Nefind alt candidat, la 9 oare și 40 de minute candidatul nostru Mihaiu Popovicu fu proclamat de deputat dietal.

După aceea alegătorii mergând la crucea din piaț, o deputațiune aduse pe altul deputat, pe carele dl alegătoriu Ioan Ionaș în numele alegătorilor îl salută cu următoarea

Cuvântare:

Dle deputat dietal!

Noi alegătorii cercului Caransebeș suntem fericiți, suntem mândri a te saluta de deputatul nostru dietal.

Virtuțile străbune de alipire cătră neamul nostru românesc, virtuțile de adevărat patriot, credința neclătită cătră tron și patrie, Ți-au câștigat titluri la încrederea noastră a tuturor.

Grele sunt împregiurările, în care ne aflăm. Mare este lupta, ce o luptăm pentru existența noastră națională; dar în fața tuturor greutăților, ce ne împresoară, poporul din Severin a dovedit virtuți, a desvoltat bărbăție și vitejie, la care se se închine ori ce crud dușman.

Mulțimea imosantă a alegătorilor prezenți, greutatea urieșe, ce le-au învins până aici, dovedesc lumii, că poporul nostru și-a rescumpărat parola dată, de a păstra cu sânțenie onoarea cercului nostru electoral.

Lupta noastră este luptă pentru lege și pentru dreptate, noi ne luptăm cu armele legii, și odată trebuie s'ajungem la învingere, dacă vom fi tari în credința în Ddeu, dacă vom fi tari și neînfrânți în credința noastră românească.

Și când, prin alegerea de astăzi, Te punem, dle deputat, în fruntea luptei noastre drepte și legitime, facem promisiune s'ărbătorească și ne legăm cu jurământ, că vom fi credincioși tronului și patriei, că vom fi totde una uniți în cugete, uniți în simțiri, că vom pretinde cu toată rezoluțiunea dreptul, ce ne compete în patria noastră, că vom forma zid tare, zid nestrăbătut față de toate încercările, ce s'ar face în contra averii noastre, în contra onoarei noastre, în contra numelui nostru de români adevărați!

Așa se ne ajute Ddeul străbunilor noștri! Să trăiesci dle deputat la mulți ani!

La această cuvântare intreruptă de dese și pu-ternice aprobări, dl deputat respunde următoarele:

Onorați alegători!

Ve mulțimesc pentru încrederea, cu carea m'ați onorat, alegându-me de deputat dietal al d-voastră.

Sciu, că aderarea mea la programa noastră națională dela Sibiu, la carea am conlucrat și eu, ca de repețite ori alesul reprezentate al partidului național român din cercul Caransebeșului, apoi și ținuta mea neschimbată în decurs de 27 de ani, întru validitatea dreptelor noastre pretensiuni naționale va fi contribuit întru câtva la aceasta alegere a mea, dar dau aici pe față deplina mea convingere, că hotărîți ați fost spre această alegere, în critica stare, în care ne aflăm noi românii din Ungaria, numai și numai prin cuvântul cel mult cumpănitriu al alesului nostru deputat dietal de până aci, domnul general Traian Doda, marele și bine-meritul bărbat al națiunii noastre române și steaua noastră conducătoare; la care cuvânt v'ați legătuț prin delegații dvoastre cu privilegiul adresei de aderență, ce i-ați predat, și tot acest cuvânt mai ales me face și pe mine a primi alegerea de deputat dietal încopciată cu foarte mare răspundere morală.

E lucru aproape de mintea omului, că me veți întreba despre ținuta, ce voiu observa-o ca alesul dvoastre deputat dietal.

La aceasta întrebare Ve răspund: că eu însumi, fiind unul din aceia, cari au aprobat ținuta politică a domnului general Traian Doda, fostului nostru deputat dietal, manifestată în literile sale cătră președintele casei reprezentanților dietei ungueresci și în cele cătră noi, alegătorii sei, — întru nimica nu me voiu abate dela aceasta ținută a sa și în cas decumva s'ar schimba împregiurările, nimic nu voiu întreprinde fără a me înțelege mai nainte, cu domnul general Traian Doda, căci numai așa cred, că voiu fi în stare, cu demnitate și succes, dacă nu practic, cel puțin moral să-i îndeplinesc locul, din care l-au scos împregiurările vitrige, care earăși apasă greu poporul român din țeara noastră.

Dar pentru ori ce cas Ve promit s'ărbătorească, că voiu susține cu bărbăție și cu rezoluțiune postulatele drepte ale poporului nostru român din patria noastră, și și până atunci până ce un viitoriu mai drept va face posibilă realizarea acelor postulate, voiu stăru într'acolo, ca să se aplice cu omenie drepturile națiunii noastre înarticulate în legile țării.

Succesul reeșirei cauzei poporului nostru depinde mult de solidaritatea factorilor angajați în lupta constituțională, momentoașă și grea, ce o purtăm.

Dea Dumneșu ca înțelegerea bună, ce domnesce între noi românii din Ungaria peste tot, și în deosebi între noi cei din cercul electoral al Caransebeșului, cari am dat totdeuna precum și la aceasta alegere în timp de earnă și de ger neobiceinuit — cele mai strălucite probe de virtute adevărat românească, — dic: înțelegerea bună între noi se fie trainică, neschimbată și atunci triumful cauzei noastre e sigur.

Eară acum ca actul de alegere, s'evărsit cu atâta însuflețire și demnitate să l încheem în mod solemn și loial, să strigăm iubitorilor alegători cu toții:

Să trăiască împăratul și regele nostru Francisc Iosif I.

Să trăiască patria noastră, Ungaria! să înflorească!

Să trăiască buna înțelegere între popoarele patriei noastre, Ungaria, pe basa egalei îndreptățiri.

Să trăiască toți alegătorii noștri!

Entusiasmul alegătorilor, după această cuvântare însoțită de cele mai vii aclamațiuni, deveni atât de mare, încât luară pe umeri pe dl deputat și punându l în fruntea lor, merseră la dl general spre a i face de nou ovațiuni.

Dl general le mulțemi alegătorilor pentru încrederea ce i-au păstrat-o și i au dovedit o lui și cauzei între împregiurări atât de grele, le mulțemi pentru solidaritatea manifestată, și pentru onoarea, ce au făcut o cercului nostru electoral, care este onoarea tuturor românilor din patrie.

Încă un pătrariu de oară după retragerea dlui general mai remaseră alegătorii la olaltă, strigând neintrerupt: Să trăiască dl general Traian Doda.

„Un act de rea credință.”

Reproducând și noi articolul dlui G. Barițiu din „Transilvania” asupra unui tractat al dnei Antonia Gerando despre starea scoalelor de fete din Ungaria, și ocupându ne și cu aprețierea lui, credem a fi de interes să reproducem și articolul de mai jos, care e cu atât mai mult de aprețiat, pentru că e scris de dl G. Barițiu.

Sub titlul de mai sus „Tribuna” Nr. 19 din 26 Ianuarie (7 Februarie a. c.) publică asupra mea o invectivă eșită din peana unui om, care prin epilogul recensiei mele făcute în acest organ al Asociațiunii transilvane asupra unui studiu al doamnei Antonia de Gerando se simți călcăt, precum se dice, pe ochiul de găină; dară ca să și poată răsbuna mai din dos, se trage ca un curagios cavaler de Spania, la spatele fostei directoare a internatului românesc de aici și după-ce o pune pe d-nei înainte, o ea în apărare contra mea.

Și cine cutează să me presinte pe mine ca pe un vrășmaș al vreunui membru din familia fericitului br. Vas. Popp? Cine este acela, căci nu și descopere onorabila adresă.

Eu vrășmaș al familiei Popp, care am în proprietatea mea o colecțiune întregă de corespondențe ca amic intim eșită din peana lui și la care se vor fi aflând în proprietatea familiei sale ca părechi, scrisori de a le mele. Eu vrășmaș, care am conlucrat în anul 1886 în buna înțelegere cu alți bătâni membri ai comitetului, ca pe tinera baroneasă să o alegem la foarte onorificul post de directoare fără nici un concurs, fără a-i cere vreun testimoniu scolastic și fără ca să dea vre-o lecțiune din vre-un studiu încă pe atâta de ușor. — Eu vrășmaș, carele în dorința mea de a o încuragiu pe d-nei și pe părinții elevelor, îndată la începutul anului 1887, analisând unele obiecțiuni și șiopte, care se aușiau asupra noelur instituite încă pe atunci din unele părți, despre directoare am scris acestea:

„Apoi că în persoana directoarei li s'a și dat o mamă, „care pe lângă o cultură superioară și un temperament fericit a și știut a se afla iute la înălțimea chemărei sale, „a-și impune prin auctoritatea personală ereșită dela neuitatul seu părinte răpit dintre noi împreună cu alți câțiva, „pe semne spre pedeapsa noastră, între împregiurările ce e „mai asupritoare.” („Transilvania” Nr. 1—2 din Ianuarie, 1887 pag. 9.)

Întocmai în acest înțeles răspundeam celor, cari me întrebaseră despre internat în luna lui Aprile la Brașov, în Iunie la Cluș, Turda și preste tot, pre unde avusem de lucru în timpul acela.

Câteva zile înainte de plecarea familiei la Marmăția în vara trecută mai participasem și la o convenire din cele mai cordiali în locuința doamnei baronesei Popp în societate cu dn: protopop I. V. Rusu.

Scurt, armonie perfectă între mine și între membrii familiei br. Popp.

Dară astăzi? Din partea mea am rămas și sunt întotmai într-o parte același, care am fost pentru aceea familie nobilă și frumoasă totdeauna, și prin urmare tinera baroneasă nu are lipsă de nici un *Don Quixot*, ca să o apere de un moșneag de 76 de ani. De aici însă nu urmează nicăiri și niciodată între oameni cu mintea întregă, ca în casuri ob-

*) Pentru Nr. precedent primită prea târziu.

veniente amic la amic, consăngeni la consăngeni se nu-și facă observațiuni atunci, când cred unii despre alții, că ar fi greșit în ceva; tocmai din contră, în casuri de acestea ar putea fi cineva înculpătat de rea credință, când ar lăsa pe amicul său, ca să apuce pe o cale rădăcită. Întocmai de aceasta opiniune fusese comitetul întreg atunci, când în ședința sa din 27 Septembrie, la care au participat zece (10) membri actuali, a emis din sinul său comisiunea de trei bărbați, ca să mijlocească o înțelegere, care însă după lungi discuțiuni continuate în două zile a rămas fără nici un rezultat. Au mai cercat încă și alți doi bărbați, ambii septuagenari a face pe directoara să înțeleagă, că demisiunea sa va produce un resimț din cele mai neplăcute. Au rămas deșerte și acestea încercări; cum se părea, buna creștină era preocupată și oareși-cum fermecată prin sfaturi străine, răsunătoare, diametral opuse sfaturilor adevărat părintesci ale bătrânilor fosti amici intimi ai capului familiei.

În fine comitetul convins, că aci are a face cu o insistență obstinată, în ședința sa de seara din 29 Sept., la care cu vice-president cu tot au participat 12 membrii și secretariul, se vedu silit a primi ambele dimisiuni, constată însă, că nici-una nu era motivată, că adevăratele cauze invocate pentru dimisiune n'au nici un temei. (Vezi Nrii 19—20 din 15 Oct.)

Eu din partea mea îmi puteam esplica binișor insistența bravului bărbat Dr. Barcian, nici decum însă din temeiurile aruncate de el pe hârtie, ci cu totul din alte cauze. Cunoscut este, că dl Barcian scăpase de un morb foarte periculos și îndelungat, din care sculându-se i se ordonă de către medici o cură de băi, mi se pare în Banat, preste toate vacanțiile. Într'aceea moartea îi răpi pe socrul său, fost frate bun al doamnei baronese Popp. Poate se știe fie-care din experiența proprie, dacă s'a întâmplat să sufere de morb greu cu lunile întregi, că reconvalescenții sunt de regulă nervoși, iritabili, aplecați la felii de prepusuri. Preste aceasta se nu uite nimeni, că Dr. Barcian împlini-e oficiul de director la noul institut un an de zile fără nici o plată, numai din patriotism, prin urmare putea să dăcă cu tot dreptul: Eu v'am făcut serviciu gratuit un an de zile, să ve mai facă și altul dintre membrii comitetului; sau mai bine, puneți aceea funcțiune la concurs și denumiți un director plătit. Atâta numai, că tot patriotismul și buna cuviința cerea, ca d-sa să o fi declarat aceasta îndată după încheierea anului școlastic, adevă în 30 Iunie.

În cât pentru dimisiunea directoarei, aceea în ochii mei în loc de a fi cât de puțin motivată, este și rămâne până în ziua de astăzi un misteriu, pe care nu mi l'as putea esplica, decât numai precum am dis, ca artag și capriț, așa precum țin și despre alte două dimisiuni, care au urmat după cele dintâi, cu adaos însă, că cea din urmă ne mai dă și un exemplu de o' aroganță tinerească, căreia să-i cauți păreche.

Între acelea impregiurări și tot în ședința din 29 Septembrie eu me socotiiu să mai cercăm un expedient și așa la dimisiunea directoarei propusei următorul proiect de conclus:

„Considerând, că anul școlariu este început, și internatul nu poate sta fără supraveghiere, domnișoara baronesa Helena Popp este rugată, că până când va fi comitetul în stare să îndeplinească acest post, să stea la locul său, ceea ce poate dura cel mult până la finea semestrului prim al anului curent școlariu.

Propunerea mea fu adoptată de către comitet. (Nr. 160 lit. b. din proces verbal dela 29 Septembrie.)

Vede ori cine, care era scopul acestui conclus: a câștiga pentru directoară timp, ca să se poată desfășia din lămurile intrigelor aruncate preste dânsa, să judece mai cu sânge rece și să se convingă despre nulitatea obiecțiunilor ridicate asupra regulamentului. Ne am înșelat cu toții și toate complimentele, la care se dimisese comitetul, au dispărut fără urmă, anume din ziua, în care onoratul dn Ioan Slavici a tras ca de p' o afacere internă a institutului în mijlocul piaței și cu aceasta aruncă tăciunile urei și al urgiei în societatea românească de aici. Atunci a fost, când eu în una din cele două ședințe sus citate am pronunțat pe cât mi aduc aminte, următoarele sentințe eșite din adâncă durere sufletească:

„Auziu acilea, că dl director în urmarea unor antecedente dela institutul Andrean nu se poate năvăi cu dl I. Popescu ca delegat. Eu sunt silit să plec, nu am însă nimic în contra, dacă ceea-ce așa avea eu să spun persoanelor, care au dimissionat le va comunica ori-care altul și adevă: „Dacă directorul și directoara ar fi avut de zece ori atâtea cauze pe câte au înșirat în hârtiile lor, totuși maniera cum au dimissionat și cum s'a publicat în „Tribuna“, e bruscă, resbunătoare, neromânească, prin urmare făcută spre cea mai mare bucurie a vrășmașilor culturile noastre naționale. Eară dacă cumva directorul și directoara cred, că cu dimisiunile lor date acum, după trei săptămâni dela începerea cursului și pe termin numai de câteva zile, vor aduce în strimtoare pe comitet, rău se înșală. Nimeni în lume nu este absolut necesariu pentru societate, oamenii se duc, oamenii mor, se afla însă totdeauna în locul lor alții. Ați vădut, că la primul concurs din 1886 s'au prezentat și aici 15 bărbați și 10 femei. Dară suntem siliți să recurgem la denumiri tot numai provisorie; ci că așa ori așa, tot numai în provisor vom fi pe cât timp nu vom avea personal didactic, care să aibă curajul a depune în B-Pesta esamenul de calificățiune.“

Acestea sunt cuvintele, care mi se impută mie de către censorii scoalei de fete și mai ales ai internatului ca crimă și rea credință.

Înainte cu două săptămâni arseseră casa ficei mele veduve din Orăștia cu toate dependențele economice și cu toată recolta anului, în cap de noapte, împreună cu alte șapte locuințe omenești, încât ficei mele îi rămăseră numai momentele, ca să-și deștepte prunci din somn și să-i scoată printre flacări în stradă. În urmarea aceluia desastru familiar am absentat 18 zile din Sibiu, atât spre a mijloci pe earnă un adăpost familiei nefericite și a lua măsuri pentru restaurarea edificiilor în primăvara viitoare, cât și spre a-mi vedea și de alte interese pe la locurile părintesci în comitatul Turdei.

În tot timpul absenței mele, ori unde ajungeam, eram întimpinat de către familiile române cu o sumă de întrebări. Rubrica permanentă „Crisa scoalei de fete“ deschisă în „Tribuna“ și susținută cu perseverența necalificabilă, umpluse spiritele de spaimă însoțită de mânie și urgie. Ce s'a întâmplat cu averea Asociațiunei? C' scoală poate să fie aceea, pe care I. Slaviciu o tăvălesce în modul acesta. Adevă ce spirit aristocratic se încuibă acolo? Cine-l nutrește Orb este comitetul Asociațiunei? Și ce are să caute comitetul reuniunii femeilor române pe la internat? (Minciună prinsă din aer). Și uite, ce se dăce, că comitetul a denumit o nemțoaică de directoară în locul baronesei? Așa e, nu-i așa? Și este adevărat aceea ce ni se mai scrie noue dela Sibiu, că dacă Dr. Barcian ese din direcțiune, inspectorul reg. va închide scoala? etc.

După 18 zile sătul de atâtea tribulari, venind la Sibiu aflăi, că în adevăr agitațiunile „Tribunei“ nejustificate cu nimic pe lume, au produs o ruptură atât de mare în familiile noastre și din toate punctele de vedere atât de dure-roasă, încât mulți se tem cu tot dreptul, că va trece o serie de ani până când se vor vindeca ranele infpte mai v'ertos în inimile părinților, cari țin, că dnul Slaviciu împins de răsbunare personală numai asupra unei singure familii, a batjocorit pe mai multe, bătându-și joc de ficele lor. Și apoi tot dlui se mira mai deunăzi, că unelē persoane și întorc fața de către altele. Prea firesce, pentru-că aici nu suntem la București, ci ne aflăm numai la Sibiu, unde românii nu pot și nu vor a se familiarisa nici cu limbajul diarelor din România și mai puțin cu cel dela Asilul Elena Doamna, usitat în zilele fostei directoare, pe care ministrul cultelor fu silit să o scoată de acolo și să o dea în cercetare disciplinară.

În aceleași zile mai aflasem, că unii români se provocaseră la duce, anume, că s'au trimis martori redactorului „Gazetei Trans“ și la un avocat de aici. Până atunci eu auzi-em numai de o provocare de înainte cu câte va luni, adresată dlui Parteniu Cosma prin dl I Slavici, pentru nu știu ce glumă românească. Ce păcate pe noi, îmi dăceam eu, înainte cu trei ani directorul internatului unguresc de pedagogie din Cluș împușcă pe bietul inspector reg. Várad; se pare că ai noștri pismuesc pe clușeni pentru bravurile lor de gladiatori.

În fine mi se mai împărtăși, că după ce comitetul reflectase la vre-o trei cocoaane veduve, însă toate cu copii mari și mici, ceea ce nici decum nu convine în nici o impregiurare, în fine la recomandarea unui protopop căsătorit a substituit de directoară pe domnișoara Elena Petrascu, ficia dlui Petrascu c. r. căpitan în pensiune, a cărui consoartă repausată fusese ficia altui ofițer c. r. tot român curat din fostul regiment dela Caransebeș; însă aci se adauge curățica sciore, că la puține zile după aceea substituie, în lăuntru internatului se-și organizase un mitel birou de informațiuni (alți i dăc spionagiul), adevărat, fără telegraf și telefon, ci numai prin mijlocirea unei servitoare mituite, cu scop de a produce o rebeliune într'un păhar de apă între 42 de mielusele. Se înscenaseră și vre-o două oare de lecțiuni din arta de a plânge și a se boci ca la morți, se confiscară și vre-o trei scrisori de a le unor copile inocente, căror li se dictaseră în peană câteva fantasii din o mie și una de nopți, cu care se bage în spaimă pe mamele lor, ca să le ducă de aci; comitetul însă observând, că în planul de învățământ nu sunt provădute și oare de lecțiuni în arta plânsului, curând le-a cassat prin o măsură foarte simplă, pe care o dorise și direcțiunea actuală.

În tot timpul acela rubrica „Crisa scoalei de fete“ funcționa ca și cele ce se deschid în diare în epoce de resboai mari. După ce desecase isvorul pentru rubrica crizei, atunci „Tribuna“ anunță pe public cu o lealitate, care a surpris pe unii oameni: Vedeti, că acuma scoala de fete merge bine.

Între acestea abia după o lună de zile publicul avu ocaziune de a se informa despre adevărata stare a lucrului în mod cu totul obiectiv, scutit de ori ce pasiune urită, dintr'un articlu publicat în „Gazeta Transilvaniei“ Nrii 228 et 229 din a tr. *) Recomandăm acel articlu mai virtos membrilor Asociațiunei, cari apoi la timpul sea se vor putea convinge despre adevăr chiar din actele, care stau la dispozițiunea tuturor.

Toate celelalte părți ale diatribei din „Tribuna“ le trec cu tăcere, pentru-ca să nu disgust pe lectori; resping numai cu toată indignățiunea sufletului meu alusiunea la clienți, cliente și apanagie; ear încât pentru „strigătul în gura mare“, pe acela l' adresez de a dreptul către on. dn I. Slaviciu și către aceia, cari s'au învoit ca să li se publice dimisiunile, dacă se vor fi învoit în adevăr, nu

*) Reprodus și de noi în Nrii 107, 108 și 109 din a. tr. Red.

din alta cauză decât că acelea publicări au făcut adversarilor bucurie mai mare, decât dacă ar fi dăruit la „Kultur-egylet“ 10—15 mii de florini.

Știu bine, că mi se va imputa greu din partea comitetului, că m'am demis la o polemie ca aceasta și aștept ca să me tragă la răspundere; i' promit însă, că aceasta este odată pentru totdeauna, cu atât mai v'ertos, că eu ca publicist de legea vechie nu me mai pricep la arta modernă de publicist. Încheiu deci cu modesta întrebare adresată lectorilor:

În care parte află dênșii „actul de rea credință“
În Februarie. G. Baritiu.

Varietăți.

* (Alegere de paroch). În Daia-săsească, protopresbiteratul Sighișoarei, s'a ales de paroch dl Ioan Hărtoagă, cleric absolut și de present învățătoriu în Sighișoara.

* (Bugetul pro 1888). După multe discuțiuni și bugetul ministeriului de honveți s'a acceptat și cu el s'a rezolvat întreg bugetul pe anul 1888. Proiectul de lege pentru buget, prezentat de ministrul președinte Tisza, stabilește cheltuielile cu 345,090,847 fl; venitele cu 332,647,731 fl și deficitul cu 12,443,116 fl.

* (Din cercul familiei împărătesci ruse.) Din incidentul, că marelui principe Mihail Mihailovici, nu i-sa încuviințat căsătoria sa cu contesa de Ignatiev, țarul a instituit o comisiune, care are să se ocupe cu modificarea legii de căsătorie în ceea ce privește membrii familiei împărătesci. Se crede, că căsătorii nepotrivate cu pozițiunea membrilor familiei împărătesci, se vor concede numai în atare cas, dacă acestia abdic de unele privilegii, ce le au, și de o parte a veniturilor lor.

Marele principe Mihailovici însă, la espresa dorință a tatălui său și a țarului s'a trimis în voiagiul, ca dacă se poate să uite pe iubita sa.

* („Fundațiunea generoșilor Mihail și Elisa Stroesco“.) După raportul prezentat în adunarea generală în Brașov este de 502,000, franci. Ea se află plassată în hârtii fonciare rurale române, cari aduc dobândă de 7% în aur. Cupoanele acestor efecte s'au tăiat la 1 Iuliu, 1887 și s'au incassat. A șasa parte din interese s'a adaus la capital, eară restul schimbat în fl. v a. de 584,95 s'a întrebuintat spre următoarele scopuri: 207,31 pentru vesminte; 109 pentru taxe școlare; 121,20, pentru stipendii la învăț 124 stipendii la sodali; 19,20 pentru medicină etc. În seara Crăciunului s'au împertășit cu vestminte 92 de învățăcei meseriași s'eraci.

* (Schimbări de garnisoană.) După cum se anunță din Alba Iulia la toamnă se va disloca reg. 62 de infant. din Alba Iulia la Brașov; al 2-lea regim. din Brașov la Viena și reg. 64 la Alba Iulia. În cazul, când s'ar realiza această sciore vin la Brașov un batalion din reg. 2 inf. cu comanda de întregire și două bat. din reg. 62 inf. cu statul major; la Alba Iulia un batalion din reg. 50 inf. cu comanda de întregire și trei bat. din reg. 64 de inf. cu statul major; în Viena vin două bat. din reg. 2 inf.; în Orăștie va rămâne un bat. din reg. 64 cu comanda de întregire, ear Sebeșul n'ar primi nici o garnisoană.

* (Casarmă de cavalerie.) În ședința consiliului comitatens din Arad s'a luat hotărîrea, ca se să ridice o casarmă de cavalerie în Arad.

* (Un nou împrumut în Germania.) Abia a încuviințat parlamentul german uriașul împrumut militar de 280 milioane mărci, și de nou s'a făcut în cassa deputaților o propunere să se construească mai multe căi și linii ferate indispensabile pentru scopuri militare, cari pretind ca spese 111 milioane mărci. Acoperirea acestei sume, earăși enorme, cere un împrumut, care alăturat pe lângă cel anterior nu va rămâne fără de efectele sale.

Mulțămita publică.

Corpul didactic dela scoala civilă de fete a Asociațiunei, își exprimă pe aceasta cale mulțămita față cu acei domni, cari au binevoit a contribui la înmulțirea bibliotecii sale, prin dăruirea opurilor:

Hellas

Geographie, Mytologie, Geschichte und Culturgeschichte von Alt-Griechenland von E. Döring, don. de un anonim.

Um Afrika

von Leopold von Jedina don. de dl Ioan Cristea. Sibiu, 16 Februarie, 1888.

Dr. Petru Span,
bibliotecariu.

Loterie.

Sâmbătă 18 Februarie n. 1888.

Timișoara:	15	7	88	66	33
Viena:	88	22	53	47	81

Nr. 49. [1783] 1—3

Concurs repetit.

Neconcurând nimenea la postul de paroh în vacanța parohie Chinceș cu filia Petrilaca română din protopresbiteratul Târnavei inferioare, care aduce un venit anual de 239 fl. 35 cr. v. a., și pentru care s'a publicat concurs în „Telegraful Român” din anul 1887 Nrii 103 și următorii; prin aceasta concursul se repetese cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Doritorii de a ocupa acest post, să și aștearnă petițiunile instruite conform legilor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteral până la termenul indicat.

Cetatea de baltă, 1 Februarie, 1888. Oficiul protopresbiteral gr. or. al Târnavei inferioare în conțelegere cu comitetul parohial respectiv.

Nicolau Todoran,
protopr.

Nr. 40/1888 [1780] 2—3

EDICT.

Reveca n. Stan Părăian, gr. or. din Topârcea, care a părăsit cu necredință pe legiuitul ei bărbat Nicolae Vecerdea, gr. or. tot din Topârcea, fără a se scî unde petrece, — conform

rezoluțiunii consistoriale din 29 Decembrie 1887 Nr. 6391 B. se provoacă a se presenta la subscrisul oficiu în termen de un an și o zi dela prima publicare a acestui edict, căci la din contră procesul divorțial intentat asupra-i, de bărbatul ei, se va pertracta și decide și în absența ei.

Săliște, 27 Ianuarie 1888. Oficiul protopresbiteral gr. or. al Săliștei.

Dr. Maier,
protopresbiter.

Nr. 34. [1786] 1—1

Anunțiu.

În sensul §. 124 din Regulamentul procedurii în cauze matrimoniale se publică, precumcă, conform sentinței Preavenatului Consistoriu archidiececesan din 26 August 1886 Nr. 3577 B., s'a desființat căsătoria, încheiată la 12 Februarie 1878 între Zacharia Hudea din Daneș și Maria Lăpădat din Hașfalău, ambii gr. or.

Sighișoara, 14 Ianuarie, 1888. Oficiul protopresbiteral gr. or. al traciului Sighișoarei.

Demetriu Moldovan,
adm. protopresbiteral.

648. szám 1888. polg. [1782] 3—3

Hirdetmény.

A Morgondai tagosítási ügyben az előmunkálatok megkezdésére — u. m. képviselő

let rendezése, mérnök választás és a költéség előirányzat elkészítése végett a határnapot **folyo év Márczius 12-re délelőtt 10 órára** tüzöm ki Morgondára a községi iroda helyiségébe, a melyhez összes érdekelteket hirdetményileg azon figyelmeztetéssel hívom meg, miszerint egyik, vagy másik meg nem jelenése a tárgyalás folyamát megakadályozni nem fogná.

Az erzsébetvárosi kir. törvényszék kiküldött birájá.

Erzsébetváros 1888 Február hó 8-án
Kelemen.

Convocare.

Fiind provădute statutele „Reuniunii române de agricultură” din comitatul Sibiiului cu clausula ministerială se convoacă prin aceasta

Adunarea generală constituantă

a acestei reuniuni pe

Marti în 28 Februarie a. e. stil nou la 3 oare d. a. în sala mică a edificiului comitatens din Sibiiu (strada Morii Nr. 10.)

Obiecte:

1. Raportul comitetului provisor.
2. Constituirea definitivă a reuniunii.
3. Discursuri agricole. [17-5] 2-3 Sibiiu, 7 Februarie, 1888.

Comitetul provisor.

Nr. 256/1888 vice-com. [1779] 3—3

Publicare de licitațiune.

Pentru asigurarea furnisării petrișului (prundului) de lipsă în anul 1888 pe toate drumurile municipale de pe teritoriul comi-

tatului Sibiiu se publică pertractare concursuală, ce se va ține în **28 Februarie 1888 la 10 oare a. m.** la vice-comitele comitatului Sibiiu în sala cea mică de ședință prin oferte scrise și închise.

Se provoacă deci toți acei, cari voiesc a lua aceasta întreprindere, a și subșterne ofertele lor vice-comitelui comitatului Sibiiu cel mult până la oara ficsată a zilei amintită pentru pertractare. — Ofertele intrate mai târziu, precum și telegramele intrate ori și când nu se vor lua în considerare.

Pe cuvertul ofertului prevădută cu 5 sigile și timbrat după regulă e a se scrie deasupra adresei lîmpede numele acelei linii sau părți de drum, la care se referă ofertul.

Ofertele sunt de a se compune după formularul și conspectul de împărțire, cari ambele se pot primi dela oficiul r. u. d. a construire de aici.

La ofert trebuie să se alătore cuitanța despre depunerea vadiului la cassa comitatensă.

Vadiul trebuie să conste cel puțin din 5% dela suma prețurilor, care le promise ofertentul după cuantitatea de petriș, pusă în conspectul de împărțire, care servește de basă la pertractare

Bani gata sau obligațiuni nu se primesc cu ofertul.

Conspectul despre împărțirea petrișului de furnisat, contractul de furnisare, condițiunile specificate, formularul de ofert și conspectul de împărțire, ce trebuie aiăturat acesteia, se pot ceti respective primi la oficiul r. u. de construire din loc (casa comitatensă odaia Nr. 39) în oarele ordinare de oficiu.

Sibiiu, în 3 Februarie 1888.

Vi e-omitele comitatului Sibiiu

Thalmann.

Se deschide abonament pe anul 1888

la

„Amicul Familiei” Diariu beletristic și enciclopedic-literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 zi a luni în numeri câte de 2—3 coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poezie, povești, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tractează chestiuni literare și științifice cu reflecțiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a românilor de pretutindene, precum și a celorlalte poporațiuni din patriă, și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grigile vieții; și peste tot nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, platibili și în bilete de bancă ori marce postale.

„Preotul Român” Diariu bisericesc, scolastic și literariu — cu ilustrațiuni. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ coale; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre Dumineci, sârbători și diverse ocațiuni, mai ales funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literari; și în urmă tot soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pe anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, pătibili și în bilete de bancă ori marce postale.

== Colectanții primesc gratis tot al patrulea esemplariu. ==

== Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere ==

➔ A se adresa la „Cancelaria Negruțiu” în Gherla — Sz.-Ujvár. — Transilvania. ➔

Tot de aici se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discursiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înverderite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere înverderită și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op. complet). Broșura I. II și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesci la toate sârbătorile de preste an de I. Papiu. Un volum de preste 26 coale. Acest op de cuvântări bisericesci întrece toate opurile de acest soi aparute până acum — având și o notiță istorică la fie-care sârbătoare, care arată timpul introducerii; fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva sârbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzariul. Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Poterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală. — Continuarea novelei: „Idealul pierdut” — de Paulina C. Z. Rovinar. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codrean craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novela de Maria Schvartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șuluț. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr. la) 60 cr.

Trandafiri și violele, poezii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Săteanului Român. Cartea I. II. III. IV. cuprind materii foarte interesante și amu-ante. Prețul la toate patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. cuprinde materii foarte interesante și amu-ante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chimie. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele populare de T. Roșu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de scoală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplariu cu portofrancat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op, întogmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea îl și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca e-lor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la români de D. V. Gr. Borgovan. Prețul 15 cr.

Manual de gramatica limbii române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin Ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 Nr. 13193. — Prețul 30 cr.

Gramatica limbii române lucrată pe base sintactice de Ioan Butean, prof. gimn. Un volum de preste 30 coale. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțiu, profesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 16 Decembrie 1885 Nr. 48518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprinzând compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se poate întrebuița cu mult folos de cătră preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu me uita. Colectiune de versuri funebrale, urmate de iertățiuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în scoala populară pentru învățători și preparandii. Broș. I. scrisă de Gavril Trif, profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritariul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui esemplariu broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai în 60, 80, 90 cr. 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritariu sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui esemplariu broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui esemplariu e 10 cr.; 50 = 3 fl.; 100 = 5 fl.

Visul Prea sânteii Vergure Maria a Născătoareii de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu icoane frumoase. Prețul unui esemplariu spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Epistola D. N. Iisus Christos. Prețul unui esemplariu legat și spedit franco e 15 cr.

[1765] 8—50